

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1919.

Första kammaren.

Nr 29.

Onsdagen den 23 april.

Kammaren sammanträdde kl. 1,30 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr vice talmannen.

Justerades protokollen för den 15 och den 22 innevarande månad.

Upplästes följande inkomna läkarintyg:

Att häradshövdingen *Ivar Öhman* på grund av luftrörskatarr med feber under innevarande vecka är urståndsatt att bevista riksdagens förhandlingar intygas.

Malmö den 21 april 1919.

S. A. Pffannenstill,
överläkare.

Anmäldes och bordlades andra lagutskottets utlåtande nr 27, i anledning av väckt motion om förslag till ändrad lydelse av 3 § i lagen om inskränkning i rätten att erhålla ägostyckning.

Anmäldes och godkändes

statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse nr 114, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av kammarkollegium m. m. jämte en i ämnet väckt motion; samt

bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 122, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändrade föreskrifter i fråga om den ort, där vinst genom försäljning av fastighet skall taxeras till bevillning;

nr 123, i anledning av väckta motioner om höjning av stämpelavgiften för spelkort;

nr 124, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående rätt till ränta vid restitution av utskylder m. m.; och

nr 125, angående tillfällig höjning av postavgifterna m. m.

Första kammarens protokoll 1919. Nr 29.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran konstitutionsutskottets utlåtande nr 20 samt statsutskottets utlåtanden nr 88—93.

Vid föredragning av statsutskottets memorial nr. 94, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om anslag till hjälpverksamhet bland de av världskriget hemsökta ländernas nödställda befolkning, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande nr 1.

Vid föredragning av sammansatta bevillnings- och andra lagutskottets memorial nr 2, med hemställan om anvisande av ersättning åt utskottets sekreterare och vaktbetjäning, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran andra lagutskottets utlåtande nr 26.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 1,42 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna-

Torsdagen den 24 april.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Anmäldes och bordlades konstitutionsutskottets utlåtande nr 19, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undanröjande av de i regeringsformen uppställda hinder mot kvinnors beklädande av statstjänst.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av bankoutskottet i dess memorial nr 24 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla utskottets hemställan eller att riksdagen må medgiva, att till förvaltaren vid Tumba bruk civilingenjören J. Vestergren må utgå ett personligt lönetillägg å fem tusen kronor årligen, räknat från och med den 1 januari 1919, under villkor att han förbinder sig att icke uppsäga sin befattning inom fem år från nämnda dag, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit utskottets hemställan.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 88;

Nej — 50.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 504, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 84 ja och 125 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 172 ja och 175 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nejpropositionen.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 45, punkten 1, föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må av det utav 1918 års lagtima riksdag för *artilleribestyckning å vissa 1:a klass undervattensbåtar* beviljade reservationsanslaget av 120,000 kronor på extra stat för år 1920 anvisa återstående, ännu icke anvädda beloppet, 60,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 103;

Nej — 26.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 505, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 97 ja och 109 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 200 ja och 135 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 45, punkten 2, föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må *dels för anskaffning av moderna brisansrör* på extra stat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 30,000 kronor;

dels ock medgiva, att för omförmälda ändamål må av det utav 1913 års riksdag för avslutande av omladdningen av halvpansargranater å extra stat för år 1914 beviljade anslag tagas i anspråk ett belopp av 30,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren besluta

tat avslå såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 109;

Nej — 35.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 506, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 94 ja och 115 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 203 ja och 140 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 45, punkten 3, föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må av det utav 1918 års lagtima riksdag *till anskaffning av artilleriammunition för kustfästningarna* beviljade reservationsanslaget av 250,000 kronor på extra stat för år 1920 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet, 125,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå Kungl. Maj:ts förslag i ämnet.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 108;

Nej — 24.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 507, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 91 ja och 116 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 199 ja och 140 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 45, punkten 4, föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen med bifall till herr Wrangels motion nr 41 må av det utav 1918 års lagtima riksdag till *provisoriska anordningar för spärr- och strandbestyckning i Vaxholms fästning* beviljade anslaget av 195,950 kronor på extra stat för år 1920 såsom reservationsanslag anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet, 97,975 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå ifrågavarande motion, i vad den avser provisoriska anordningar för spärr- och strandbestyckning i Vaxholms fästning.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 82;

Nej — 46.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 508, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 56 ja och 150 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 138 ja och 196 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 45, punkten 5, föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må för *permanenta mineringar vid kustfästningarna* bevilja ett reservationsanslag av 100,500 kronor och därav på extra stat för år 1920 anvisa ett belopp av 50,250 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 106;

Nej — 27.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 509, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 86 ja och 118 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 192 ja och 145 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Företogs jämlikt § 65 i riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 45, punkten 6, föreslagna samt att båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må i anledning av herrar Wrangels och Ericsons förevarande motion nr 42 för *materiel och skjutförsök vid marinen* å extra stat för år 1920 bevilja ett reservationsanslag av 75,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå motionen i vad den avser anslag för år 1920.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja—72;

Nej—59.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 510, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 48 ja och 155 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 120 ja och 214 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 i riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 45, punkten 7, föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må till bestridande av vissa hyresutgifter under femte huvudtiteln på

extra stat för år 1920 bevilja ett förslagsanslag, högst 58,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren och i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag till bestridande av vissa hyresutgifter under femte huvudtiteln på extra stat för år 1920 beviljat ett förslagsanslag, högst 58,600 kronor.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja—81;

Nej—51.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom däriifrån ett protokollsutdrag, nr 511, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 78 ja och 118 nej, samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 159 ja och 169 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial, nr 86, föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill avslå Kungl. Maj:ts förevarande proposition, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren medgivit den förändring i dispositionen av det vid 1914 års senare riksdag beviljade anslag för stärkandet av det fasta kustförsvaret, att ett till 410,000 kronor beräknat belopp, som avsetts att utgå till visst svårt artilleri å Hemsö fästning, må avsättas för att användas till stärkande av det fasta kustförsvaret, på sätt framdeles må av Kungl. Maj:tt och riksdagen bestämmas.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja—77;

Nej—56.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 512, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 59 ja och 139 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 136 ja och 195 ja, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 87, föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må medgiva, att från det under riksstatens åttonde huvudtitel på ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek må, under de villkor Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva, från och med år 1920 tills vidare utgå ett årligt understöd av 2,000 kronor för fortsatt utgivande av tidskriften Bokstugan, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat medgiva, att från det under riksstatens åttonde huvudtitel på ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till understöd åt folkbibliotek må, under de villkor Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva, från och med år 1919 tills vidare utgå ett årligt understöd av 2,000 kronor för fortsatt utgivande av tidskriften Bokstugan.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 90;

Nej — 45.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 513, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 65 ja och 138 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 155 ja och 183 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 94 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, i

Första kammarens protokoll 1919. Nr 29.

anledning av herr von Kochs m. fl. förevarande motion, må såsom *bidrag till den av svenska Röda korset bedrivna hjälpverksamheten bland de av världskriget hemsökta ländernas befolkning å tilläggsstat för år 1919 under tredje huvudtiteln bevilja ett förslagsanslag, högst, 1,000,000 kronor att utgå enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t kan komma att fastställa, röstar*

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå den av herr von Koch m. fl. väckta motionen.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 80;

Nej — 57.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 514, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 83 ja och 116 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 163 ja och 173 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nejpropositionen.

Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse nr 88, till Konungen angående vidtagande av åtgärder för att läkemedel, beredda med första klassens gifter, vari det giftiga ämnet till myckenhet ej överstiger en miljondel av läkemedlets vikt, må få utan recepttvång från apoteken försäljas.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran andra lagutskottets utlåtande nr 27.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4,20 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Fredagen den 25 april.

Kammaren sammanträdde kl. 3 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr vice talmannen.

Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse nr 131, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring i dispositionen av det vid 1914 års senare riksdag beviljade anslag för stärkande av det fasta kustförsvaret.

Anmäldes och bordlades konstitutionsutskottets utlåtande nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 17 mom. 1 riksdagsordningen.

Föredrogs men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran konstitutionsutskottets utlåtande nr 19.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3,07 e. m.

In fidem
A. v. *Krusenstjerna.*
